

DEUTSCHE SCHACHZEITUNG

organ for alle sider av sjakk siden 1846.

Utgitt av M. Blümich, H. Ranneforth og J. Halumbirek, under medarbeiderskap av verdensmester Dr. Euwe

Med internasjonale korrespondanseturneringer og kvartalsvise løseturneringer.

Hver måned et hefte av 32 siders omfang. Halvårskontingent RM. 4.60 inklusive porto til utlandet. 25 % eksport-rabatt ved betaling i innenlandsk mynt.

Forlang prøvenummer fra „Verlag der Deutschen SCHACHZEITUNG“, Berlin W 35, Woynschstr. 15.

Tartakower:

Schachturnier Bad Kissingen
1928 . . . . . kr. 3.00

Tartakower:

Moderne Schach-
strategi 1930 . . . „ 3.00

Porto henholdsvis 70 og 50 øre.

Fåes gjennom

Norsk Sjakkblad.

Sjakk-Revyen 1925 . . . . . kr. 1.50
(tidligere kr. 6.-)

Norsk Sjakkblad 1933 . . . . . kr. 2.00

Do. 1934 . . . . . „ 2.00

Do. 1935 . . . . . „ 2.00

Do. 1936 . . . . . „ 2.00

10 forskjellige hefter av Sjakk-Revyen og Norsk Sjakkblads eldre årganger, 55 øre portofritt.

Norsk Skakblad 1906 og 1908 kjøpes av redaksjonen.

Et kryss her betyr at De ikke har betalt kontingenten for 1938. Vær så venlig å betale den omgående.

Die Schwalbe

er det eneste blad i verden som bringer alle turneringsutskrivninger og -avgjørelser for problemer og sluttspill, som beretter fortløpende om all verdens problemnytt, problemlitteratur, problemartikler og problemforbund.

Redaktør: Dr. Ed. Birgfeld. Pris: 10 RM pr. år. Bestilles hos **W. KARSCH, Wesermünde** — G., Deutscher Ring 22, Tyskland.

AKSJESKAPET TRYKK · TRONDHEIM

NORSK SJAKKBLAD

ORGAN FOR NOSRK SJAKKFORBUND

HEFTE

9-10

DESEMBER

1 9 3 8

N·W·DAMM & SØN

ØVRE SLOTTSGATE 6 - OSLO

SPECIALISTER I SJAKK

SKRIV EFTER VÅR KATALOG

SKAKBLADET

udgivet af Dansk Skak Union, 16-sidet, udgaar hver Maaned. - Abonnement kan bestilles paa Posthusene eller ved Henvendelse til

SKAKBLADET

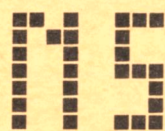
Eksp.: Vesterbrog. 21, St., o. G. København V.

Sjakkdiplomer

vakkert litografert i 2 farver og gull med sjakkmotiver. Størr. ca. 20×30 cm. Forlang prøve og tilbud. Levert til bl. a. Oslo Sjakkrets og ca. 50 norske klubber.

Erling Wold

c/o Steen & Strøm A.s, Oslo

Alle medlemmer av Norsk Sjakkforbund bør bære forbundets vakre merke. Dette fås kjøpt hos presidenten, direktør Olaf Smedal, Storebrand - Oslo, til en pris av kr. 2,50 — fritt tilsendt.

FYLLEPENNER

til alle priser.

Carl Olsens Papirhandel

Karl Johans gt. 12, Oslo

NORSK SJAKKBLAD

ORGAN FOR NORSK SJAKKFORBUND

Redaktør: Olav R. Oversand

20. årgang / Desember 1938 / Nr. 9-10

Forsinket julelesning er også lesning.

Diamanter og sjakk m. m.

Det er fælt så forsiktig grensetollen i Mellemeuropa må være nu for tiden. Kan man ikke få smuglet sine verdisaker over grensen på den ene måte, får man prøve på en annen. For ikke så lenge siden stakk grensekontrollen på hurtigtoget mellom Budapest og Praha sin nese i et nytt slikt forsøk. I en kupé traff betjentene på to herrer som satt og spilte sjakk. De var så sterkt fordyppet i sitt spill at da tolleren spurte om tollpliktige saker, pekte de bare på sine få reiseeffekter og bad ham ikke forstyrre deres spill mere, det hadde nettop nådd et kritisk punkt. Den ene av betjentene vilde smilende og velvillig trekke sig tilbake, men den annen som hadde kastet et raskt, forbauset blikk på brettet, sopte i en fart brikkene sammen. Og så opfordret han høflig, men bestemt de to reisende til å følge ham. Herrene var ikke lenger så høie i hatten. På tollvakten plukket betjenten brikkene fra hverandre, og i hulrum i brikkene var det briljanter for mange titusen kroner. Her kunde intet bortforklares, og gavtyvene hadde ikke mere å si. Men før de blev ført bort, vilde den ene av dem gjerne vite hvorledes tolleren så lett hadde opdaget deres trikk. Det var enkelt nok, smilte tolleren, jeg er selv sjakkspiller og så med et øiekast at brikkene var satt op bort i natten. Herrene hadde ikke funnet det umaken verd å sette sig inn i spillereglene.

På en kafé satt det to temperamentsfulle karer og spilte sjakk. Hvit hadde gitt dametårnet i forgave. Under spillet flyttet han sin konge fra e1 til c1. «Nei, nei, De har da bare lov å gjøre et skritt i gangen med kongen», sa svart. «Jo, for jeg rokerte langt», svarte hvit. «Ja, men De har da ikke noe tårn!» «De har riktignok fått tårnet, men tårnet har vel en sjel, og den kan De ikke nekte mig å rokere med». Trekket var ikke nettop dårlig, men det hadde ingen betydning for partiet. Hvit hadde selvsagt sin hensikt med det. Motparten blev så ergerlig over den slags lureri at han gjorde den ene feil efter den annen og tapte ganske fort. Og så blev det mun-

huggeri. Men endelig blev de så forlikte at de begynte et nytt parti med samme forgave. Efter noen merkverdige og tidsspillende manøvrer klarte svart å spille sin løper til a1, på den tomme plass efter dametårnet. Med megen møyie og stort besvær lykkedes det ham igjen å bringe løperen helskinnet ut av det farlige område, og så lente han sig bakover i stolen og så sig rundt med en triumferende mine. En av tilskuerne dristet sig til å bemerke at han ikke forstod hans spillemåte. «Pøh», hvisket han temmelig høit, «nu kan han prøve å rokere. Nu har han ikke en gang tårnets sjel å rokere med!»

Den tyske mester Teichmann var ikke bare en førsterangs spiller, men hadde også andre interesser. Således var hans massive skikkelse å se blandt publikum på nær sagt alle brytekamper. På en tid da sirkus Busch hadde en brytekamp av internasjonale dimensjoner på programmet, spilte Teichmann et turneringsparti med mester Sämisch. De hadde spilt omtrent 15 trekk, og Sämisch satt og funderte hardt på et trekk. Da søper Teichmann brikkene sammen med den bemerkning: «Nu kan det være nok med idiotien, remis!» Og det var så vidt Teichmann kom på sirkus før brytekampen begynte.

Mester Euwe forteller at han engang hadde lovet å holde en simultanforestilling i en mindre klubb på landet. Euwe kom en halv time før forestillingen skulde begynne og bare en av medlemmene var kommet. Denne spurte straks den fremmede om han ikke vilde spille et parti med ham. Joda, og mens de spilte forsøkte mannen å forklare Euwe både det ene og annet av ganske elementære ting. Men så gjorde Euwe en kombinasjon hvorved han ofret to officerer og satte mannen matt. «Ja, dersom De hadde planlagt dette på forhånd, må jeg si det var en mesterkombinasjon!» sa han. I det samme kom formannen inn og bad Dr. Euwe være så vennlig å begynne. Lang i fjeset, hvad?

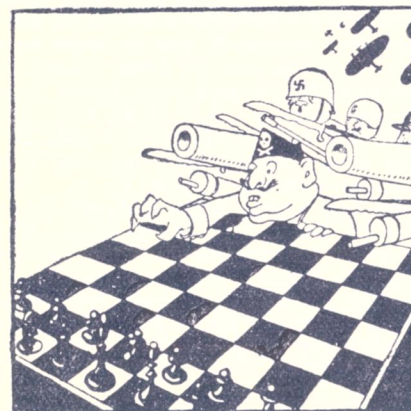
De har sett en liten samling sjakkmineatyreer av Oscar Blumenthal, ikke sandt. Blumenthal var ikke riktig gode venner med en i andre kretser like så kjent Paul Lindau. De to kunde ikke like hverandre. Begge skrev teaterstykker, og begge var kritikere. Når den ene av dem fikk et nytt stykke op, var den annen ivrig sysselsatt med å rakke det til så godt han klarte det. På en æresaften for Otto Brahm, som var direktør for «Deutsche Theater», kunde det ikke undgås at de to kom i samtale. Lindau åpnet ilden: «Nu min kjære Blumenthal, De driver jo på med problemer og gåter og den slags. Og da er De vel god til å løse gåter også. Her har jeg finkost til Dem, men De får finne løsningen selv». Nu kommer det vel en gemenhet, tenkte B. «Ja, hør nu min kjære **Blumen-thal!** Hvad er dette: Das erste ist duftig, das zweite ist luftig, das Ganza ist schuftig!» B. tenkte sig litt om og så kom det tørt og fagmessig: «Meget enkelt, kjære doktor, det er «**Lind-au**».

Svart gir hvit bonden f7 og to trekk i forgave. Partiet forløper slik: 1. e4, 2. Sc3 d6, 3. d4 e5, 4. de Sc6, 5. ed Lxd6, 6. e5 Sxe5, 7. Lf4 De7. «Nu tror jeg vi går løs på damen», sier hvit, og trekker 8. Sd5. «Værsågod!», svarer svart og setter matt med 8. — Sf3. — «Nei, slik var det ikke ment», sier hvit, «jeg vil først bytte av den farlige springer». Svart har ikke noe imot at trekket blir gjort om igjen. Hvit trekker nu 8. Lxe5, og svart derpå Lxe5. «Seså, og nu vil vi gå løs på damen», fortsetter hvit og trekker 9. Sd5. «Værsågod!» svarer svart og trekker 9. — Le3 matt.

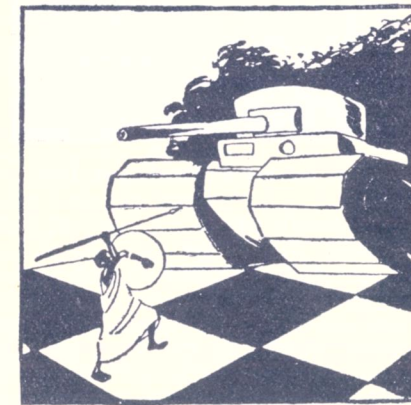
Dette parti var løgn og forbannet dikt, sier De. Jeg innvender intet, men sier med et smil: «Hvad sier De da om dette, som blev spilt i Mittweida under en simultanforestilling av L. Steiner. Hans svarte motstander skulde ha hett S. Lwow: 1. e4 Sf6, 2. e5 Sd6, 3. d4 f6, 4. Ld3 fe, 5. Dh5† g6, 6. Dxc6† hg, 7. Lxc6 matt.

Eller dette parti spilt mellem Dr. G. T. A. Oskam og W. Demendal: 1. e4 d5, 2. Sf3 de, 3. Sg5 Lf5, 4. Sc3 Sf6, 5. De2 c6, 6. Sgxe4 Sbd7, 7. Sd6 matt. Det hendte i en bykamp mellem Rotterdam og Leyden. Dengang hadde rotterdamerne uskam av sin Oskam.

Den statslønnede forfatter Arnulf Øverland har skrevet en hustavle, har jeg sett. Så akkurat i Luthersk ånd er den neppe. Skulde det ikke være på tide at en Oversand gikk i en Øverlands fotspor og for eksempel sendte ut en revolusjonær sjakklærebok. Sagt entre nous har jeg lenge gått svanger med den idé. De kan jo med det samme få se en prøve på hvordan den skulde sett ut:

Spansk parti.

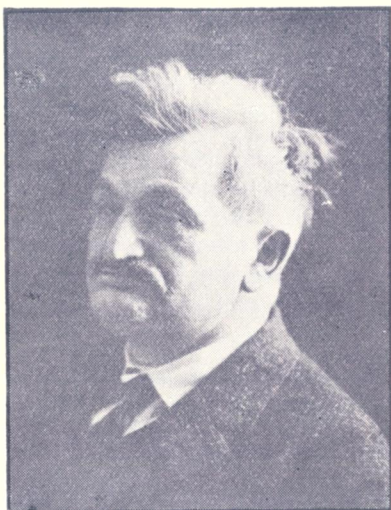

Italiensk parti.

Dr. Emanuel Lasker

fylte 24. des. sine 70 år, idet han blev født i Berlinchen 24/12 1868. Å gjennomgå hans vita her vilde føre for langt. Han har vært en kjempende og seirende med opdrift og ekspansjonstrang, ergjerrighet og vilje til makt. Men ved siden av den sunde menneskeforstand eiet han også kunstnerens intuitive evner. Han var en sjakkens trubadur, som snart hadde sitt hjemland her, snart der, nu spiller han med sordin. Hans seir i St. Petersburg-turneringen tør vel bli stående som hans største, i denne turnering hvor han foruten Istepremiens 1200 rubler fikk 250 rubler for hvert spilt parti. Et bedre bilde av den jubilerende mester fra hans glansdage får man vel ikke enn det som hans siste parti mot Capablanca i denne turneringen, hvor de to feirede mestre satte sig ned jevnbyrdig i point og betraktelig foran de andre spillere. Det blev spilt under største spending fra såvel spillernes som publikums side, og da Lasker reiste sig som vinner, bruste applausen mot ham for åpen scene.

Dr. Lasker i Trondhjem 1927.

44. Spansk parti.

Lasker. Capablanca.

1. e4 e5, 2. Sf3 Sc6, 3. Lb5 a6, 4. Lxc6.

«Hvorfor valgte De avbytningsvarianten?», spurte jeg Lasker i middagspausen. «De måtte jo spille skarpt på vinst». «Jeg kunde ikke gjøre annet», svarte Lasker. «Mot Deres forsvar, som De anvendte mot Bernstein og mig,

har jeg ikke funnet noe». Så radikalt har altså i få år anskuelsene om angrep og forsvar i det for så fryktede spanske parti endret sig!

4. — dc, 5. d4 ed, 6. Dxd4 Dxd4, 7. Sxd4 Ld6, 8. Sc3 Se7.

Slik behandlet man forsvaret i avbytningsvarianten for Lasker i dette parti påviste manglene ved systemet, og man hadde hatt hell med sig.

9. 0—0 0—0.

Hittil har svart spilt etter den gamle, men, som det viser sig, ikke gode rescept. Her kunde og måtte han avvike og i forutanan av det næste trekk å spille f7—f5 for å skaffe vekk eller isolere centrums-B, som er hvits styrke. Det beste svar på dette trekk hadde vært Te1, hvorpå svart kunde rokere og provosere B til å gå frem (e5, Le5 Sb3 La7 etterfulgt av event. f5—f4). Men Lasker hadde på sin side kunnet imøtegå trekket f7—f5, dersom han i siste trekk i stedet for å rokere hadde ført f—B frem. Men hvordan i all verden skal man forsvare sig mot den nye fare i avbytningsvarianten? Er kanskje allerede trekket a7—a6 dårlig, og får de rett som holder spansk for så sterkt at det spotter et hvert forsvar.

10. f4.

En ny bondemann kommer op på siden av den første, og forenet virker nu

dette par hvad de ikke kunde utrette enkeltvis. Svart savner fullstendig den posisjonelle ekvivalens for disse to centrumsbønder.

10. — Te8.

For å spille Lc5 Le3 Sd5, men det blir lett hindret av motstanderen. Skulde kanskje Capablanca ha forgrepet sig — han spiller for det meste meget hurtig — og spilt det annet trekk i planen først? Lc5 Lc3 Te8 er i hvert fall meget fornuftigere. Da må hvit på et eller annet sett sikre L, f. eks. ved Lf2 eller også Kf2, og så har svart i det minste spill, ennskjønt de to centrums-B er farlige. Meget bedre enn T-trekket var etter deisen «bedre en ende med skrekk enn en skrekk uten ende» f7—f5, hvorpå hvit dog får en sterk fri-B, mens svart vilde få et langt friere spill enn i partiet. Overhodet er centrums-B på e5, selv om den er fri, ikke så ubehagelig som på e4. Spillet kunde ha formet sig på følgende måte: f7—f5 e4—e5 Lc5 Le3 Lxd4 etterfulgt av Sf5 og Le6, eller endog (i stedet for Lxd4) straks Sd5 med B-offer Sxd5 cd Sxf5 Lxf5, men ulike løpere, som med de to ved Ld6 stoppede B, gir håp om remis. Selv om hvit dekker Sd4 med Se2 i stedet for med Le3, får svart allikevel et tålelig spill: forsåvidt som centrumbøndernes evige trang er ebbet ut i den stoppede fri-B, blir det svarte spill merkbart lettet. Det er altså noe sandt i ovenstående devise, som man i sjakk-sproget kunde oversette med: bedre en stanset fri-B på 5. rekke enn 2 centrums-B på 4. og som stadig truer med å gå frem.

11. Sb3! f6?

Dermed parerer svart den ikke eksisterende trusel e4—e5. For denne frmmarsj vilde bare komme det svarte spill til gode. Han kunde rolig ha utviklet sig videre med Ld7 etterfulgt av Tad8. Også Sg6 var bedre enn det skjeddte trekk.

12. f5.

Overordentlig overraskende og meget fint! Trekket forhindrer springerens videre utvikling, innskrenker D—L og åpner hans eget felt f4 for angrep. Og dermed tar hvit også det svake punkt e6 i besiddelse. At Be4 blir hengende og punktet e5 blir sterkt for svart er litet å bry sig om.

12. — b6.

Å trekke bort L fra dekningen av det svake punkt er en så forkjert idé at man ikke skulde tiltro det Capablanca! Overhodet spiller cubaneren partiet meget matt, som stod han under et bann. Jeg har ved en tidligere leilighet uttalt som min anskuelse at Lasker på mange motstandere synes å utøve en art hypnotisk innflydelse, for det er vanskelig å forklare at seiersvante mestre, når de er kommet i fordel mot ham, da plutselig spiller partiet til tap. Skulde Capablanca også høre til dem som ikke kan unddra sig hans innflydelse? Tre partier har de to spilt med hverandre; i de to første stod cubaneren meget godt, næsten allerede på vinst — og kunde ikke vinne! Og i det tredje, turneringens avgjørelsesparti, spiller han åpenbart langt under sin vanlige styrke, om det

Dr. Lasker i russisk karikatur.

enn ikke skal glemmes at han næsten fra begynnelsen av hadde vanskeligheter å kjempe med.

13. Lf4 Lb7.

Her skulde svart ha byttet L, da Bd6 danner en ny svakhet, og så utviklet sig med Ld7 etterfulgt av Tad8. S kunde han så meget godt spille over c8 til d6, hvad herr Schütte anbefaler i «Hamburger Nachr.» Etter det skjeddte trekk blir hans spill helt lammet.

14. Lxd6 cd, 15. Sd4 Tad8?, 16. Se6.

Nu troner S her ufordrivbar og behersker hele spillet.

16. — Td7, 17. Td1 Sc8.

Hvilken forskjell i de to springeres stilling!

18. Tf2 b5, 19. Tfd2 Tde7, 20. b4.

For å forhindre ethvert befrielsesforsøk med c6—c5.

20. — Kf7, 21. a3 La8.

For å kunne operere med T på a-linjen.

22. Kf2 Ta7, 23. g4.

Efterat hvit fullstendig har lamslått svart, går han frem med bøndene til avgjørende angrep på K-fløien.

23. — h6, 24. Td3 a5, 25. h4 ab,

26. ab Tae7.

T kan ikke utrette det ringeste på den åpne a-linje. «Wir sind vergebens dagewesen!»

27. Kf3 Tg8, 28. Kf4 g6, 29. Tg3 g5†.

Lutter halve forholdsregler! Meget bedre var det dog å bytte B! Slår g—B igjen, kunde svart også få bytte T og besette g-linjen med det gjenværende. Og slår den annen B, kunde han dog bringe sin hengende d—B frem og dermed også den til denne bundne S! Efter det skjedde trekk er det klart at besettelsen av h-linjen med de hvite T må være til vinst for hvit.

30. Kf3! Sb6.

Nu var det ikke godt for hvit å slå d—B; for S vilde gå til e4, derpå gi sjakk på e5 og etter gh også erobre g—B.

31. hg hg, 32. Th3.

Meget bedre enn å slå D—B, hvorpå svart med Th8 etterfulgt av Se4 osv. ennå kan få et ganske godt spill.

32. — Td7, 33. Kg3.

For å undvike en S-sjakk (på e5) og en L-sjakk (ved e4—e5 c6—c5).

33. — Ke8, 34. Tdh1 Lb7, 35. e5!

Et elegant avgjørelsestrek! Hvit trekker de siste reserver frem til slag.

35. — de, 36. Se4 Sd5, 37. Se5c5.

Endelig får hvit en materiell overvekt. Flytter T så vinner Sxb7 etterfulgt av Sx6†.

37. — Lc8, 38. Sxd7 Lxd7, 39. Th7. Nu lakker det fort mot slutten.

39. — Tf8, 40. Ta1 Kd8, 41. Ta8† Lc8, 42. Sc5.

Svart gir op, for mot Se6† er intet å gjøre. — Et av Lasker meget fint spilt parti, verdig det store moment!

Anm. av Dr. Tarrasch i turneringsboken.

Klubb og krets.

Norsk Sjakkforbund har for å møte de store utgifter nordisk turnering vil dra med sig, fått tillatelse til å avholde en bilutlodning, som allerede er satt igang. Der utloddes en bil og en motorsykkel. Foreløbig er bilen stasjonert på Youngstorvet og delvis på Stortorvet. Det vil være å håpe at klubbene yder Forbundet sin beste støtte ved salg av lodder. Hvert lodd koster 25 øre. På siste styremøte har Forbundet besluttet å utsende innbydelse til kamp om Norgesmesterskapet for klubblag 1939 med et tilsvarende program som i 1938. For kamper overført ved telefon var man enig om en betenkningstid av 18 trekk i 1ste time og senere 9 trekk pr. halvtime. Forbundet har generelt tilsagt sin deltakelse i Argentinaolympiaden.

Nordfra er der kommet meddelelse om at der er stiftet et Nord-Norges sjakkforbund, sammensatt av de klubber som for hadde dannet Nord-Norges sjakkrets. Det er beklagelig at krefterne splittes, på den annen side kan vel ikke utskillelsen ha så stor betydning for Forbundet, da de store avstande vanskeliggjør et effektivt samarbeide med sydligere landsdeler. Men hvorfor benytter ikke Nordlandsklubbene sig av korrespondansekamper med andre klubber.

Oslo.

Ved siden av Sjakkforbundets landsturnering er Oslo-turneringen eller Oslo-mesterskapet landets betydeligste sjakkbegivenhet ordinært. Det var Odin som lanserte den i 1927. Den blev så populær at den med undtagelse av 1928 er blitt gjentatt hvert år. Den første Oslo-mester (1927) blev bibliotekar T. Aalheim, i 1929 blev det H. G. Hansen, 1930 Georg Christiansen, O. M. Oisen i 1931, 1932 og 1933, H. M. Solberg vant i 1934, Storm Herseth i 1935 og 1936, i 1937 Lars Hanssen, og i år havnet altså tittelen i hendene på

en debutant i mesterklassen Th. Østerås fra «Stjernen». Hans gode spill i Grimstad i år mot den nye Norgesmester gjorde at man satte visse forventninger til ham, og han skuffet altså ikke forventningene, skjønt det ikke må forbises at han hadde meget hård konkurranse i gamle unge Krogdahl, som til sine tider lå foran ham. Men studerer man tabellen, vil man lett se han hadde også en hård konkurrent i unge gamle H. G. Hansen, som premievinnerne imellem fikk hele 3½ point, mens Østeraas hadde 2½, Krogdahl og Lars Hanssen 1½, Saurén 1. Det ser ut for oss ikke tilskuere som H. G. Hansen har tatt sine lettere motstandere lettere enn han burde, med andre ord at han gleder sig mest over storviltjakt. Hadde han som Krogdahl tatt både hare og kanin med i skreppen, vilde han ha blitt H. G. Hansen fra 1929. I 1ste klasse var deltagelsen snau. Østenstad kom som emigrant inn i klassen, Asker sjakkklubb hadde meldt sig inn i Oslo og Omegns sjakkrets for anledningen, det var ikke dumt gjort. Nu kunde klubbens mann, Østenstad altså, kjøre hjem til Asker med 1ste-premien, som han efter kvalitetsberegning snøt E. Hem for delingen av. Hiel Krosby, som vi også har sett nord for bergene de blå, styrte med fast hand forbi de fleste skjær i 2nen klassen a-gruppe, hvad man også kan si om Bruun Sollie i den annen gruppe. Men i 3dje klasse var det snaut nok å fa et remis på H. Johnsen, som med 2 points forsprang foran de andre kommer til å banke hårdt på porten til neste års 2nen klasse, å si dersom han ikke desforinnen har begått meriter som blir et Sesam Sesam for ham til høiere trin. Midt i vår internasjonale kaotiske tid blusser nasjonalitets- og gau-følelsen også sterkt, ikke minst blandt de internasjonale forresten. Derfor er det ikke tvil om at Stjernen-spillerne bærer sitt klubbmerke over et sterkere bankende hjerte enn noensinde. For det første var der fra Stjernen hele 17 deltagere, Oslo sjakkselskap 14, Norrøna 7, Odin 4, Asker 3, «1911» og Bankfunksjonærene 2 hver, og Gambit og damene hver 1. For det annet drog Stjernen avsted med 1ste -premien i mesterklassen og mestertittelen med. For det tredje raspet klubben til sig så å si

rubb og rask av andre premier også, ikke mindre enn 11 ialt, Selskapet 6, Norrøna 3, 1911 2, Asker, Bankfunksjonærene og Gambit hver 1; men de premier som Asker, 1911 og Selskapet fikk, var av gjennomsnittlig høiere verdi. Resultatene i mesterklassen sees av tabellen. Derimot i 1ste klasse blev de: I. Lars Østenstad—Asker 4, II. Erl. Hem—Selskapet 4, III. A. Velvang—Selskapet 3, Erling Hansen 2, B. Finstad 1, Th. Johansen 1. 2nen klasse, gruppe A: I. Hiel Krosby—«1911» 5, II. J. Stenklev—Stjernen 4½, III. A. Frivik—Norrøna 4, IV. K. Borresen—Stjernen 4, Bj. Jansen 3½, Albert Gustavsson 3½, Knut Monsen 3, Kr. Skaug ½. Gruppe B: I. J. Bruun Sollie—Bankfunksjonærenes S. 4, II. F. Finkenhamn—Stjernen 3, III. Th. Olsen—Stjernen 3, E. Viken 3, Bj. Helgesen 3, Asbj. Kristiansen 2½, L. Allesch 2. Klasse 3, gruppe A: I. H. Johnsen—Oslo sjakkselskap 8½, II. R. Korneliusen—Norrøna 6½, III. Sv. Svendsen—Stjernen 6½, IV. M. Johannessen—Oslo sjakkselskap 5½, V. F. Nordsve—Oslo sjakkselskap 5½, V. F. Nordsve—Norrøna 5, Egil Hestvedt 4, A. Larsen 3, Hj. Andresen 3, Ruth Block-Nakkerud 3, M. Øian 0. Gruppe B: I. G. Elmenhorst—Oslo sjakkselskap 7, II. R. Borge—Stjernen 7, III. R. Høst-Kristoffersen—Stjernen 6½, Otto Pedersen—Stjernen 5, G. Guttormsen—Gambit, N. Thorbjørnsen 4, Dag Hestvedt 3½, O. J. Andersen 3½, Johan Wold 2½, Odd Madsen 1.

Premieutdelingen fant sted 26. okt. Flere av premiene var gaver fra enkelte firmaer, således en flott og verdifull fyllepenn som gikk til Oslo-mesteren. Frk. Block-Nakkerud var riktig nok utenfor de ordinære premievinnere, men det mot hun viste ved som eneste dame å ta kampen op mot alle disse mannfolkene blev påskjønet med en opmuntringspremie.

I forbindelse med premieutdelingen foregikk arets Oslo-turnering i lynsjakk. Hele 38 spillere i 4 klasser deltok. Krogdahl gikk ut av dansen med 1. premie, Saurén med 2. og Hem 3. pr. i A-klassen. Førstepremien var en av Rojahn—Tønsberg opsatt vandreokale. I B-klassen seiret L. Allesch med 1½ point foran nr. 2 Morck, J. Østeraas fikk 3. pr. I C-klassen kil-

Oslo-mesterskapet, mesterklassen:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Sum	Premie
1. Th. Østeraas, Stjernen	— ^{1/2}	0	1	1	1	1 ^{1/2}	1	1	1	7	I	
2. A. B. S. Krogdahl, Selskapet	1 ^{1/2}	— ^{1/2}	1 ^{1/2}	0	1	1	1	1	1	6 ^{1/2}	II	
3. H. G. Hansen, Selskapet	1	1 ^{1/2}	—	1	1	0	1	0	0	5 ^{1/2}	III	
4. J. Saurén, Selskapet	0	1 ^{1/2}	0	— ^{1/2}	1	1 ^{1/2}	1	1	1	5 ^{1/2}	IV	
5. Lars Hanssen, «1911»	0	1	0	1 ^{1/2}	—	0	1	0	1	4 ^{1/2}	V	
6. G. Marthinsen, Stjernen	0	0	1	0	1	—	1	1 ^{1/2}	1 ^{1/2}	4		
7. Sven Helmers, Selskapet	1 ^{1/2}	0	0	1 ^{1/2}	0	0	—	1	1	4		
8. Sv. Foss, Selskapet	0	0	1	0	1	1 ^{1/2}	0	—	0	3		
9. Hans Solberg, Odin	0	0	1	0	0	1 ^{1/2}	0	1	—	2 ^{1/2}		
10. Erik Heibo, Stjernen	0	0	0	0	0	1	0	1 ^{1/2}	1	—	2 ^{1/2}	

te Elmenhorst sig mellom brødrene Carl og Sven Svendsen, som tok henholdsvis 1. og 3. pr. I dameklassen seiret fru Skjønnberg.

Morgenpostens sjakkredaktør foreslår at Oslo-mesterskapet 1939 legges så tett som mulig foran Nordisk turnering forat den første kan bli en effektiv trening for den siste, og at derfor turneringen blir sammentrengt til en ukens tid. Spørsmålet har vært oppe i kretsen, og en bestemmelse skal fattes på første kretsting.

Stjernen har avsluttet sin turnering om klubbmesterskapet. Dea var 33 deltagere delt på 4 klasser. Premier: Mesterklassen: 1. G. Marthinsen 5, 2. Th. Østeraas 4^{1/2}. 1. klasse: 1. Erl. Hansen 6, 2. Sig. Sørensen 4, 3. Th. Olsen 3^{1/2}, 4. J. Østeraas 3^{1/2}. 2. klasse: 1. Magne Østeraas 7^{1/2}, 2. J. Stenklev 6, 3. F. Finkenhavn 3, 4. Bj. Kristiansen 5. 3. klasse: 1. Reidar Høst-Kristoffersen 8, 2. O. J. Andersen 7^{1/2}, 3. Gunnar Høst-Kristoffersen 7, 4. Ragnar Borge 6, 5. Alf Larsen 5^{1/2}. Premieutdelingen blev foretatt på klubbens jubileumsfest. På denne blev Th. Østeraas tildelt klubbens høieste utmerkelse stjernemedaljen under stor tilslutning.

Norrøna vant i en vennskapskamp over Gambit med 8^{1/2} : 1^{1/2}.

Sjakklaget Norrøna hadde generalfor-samling 15. des. Til styre valgtes: Formann A. Frivik, næstformann E. Sara, sekretær E. Viken, kasserer G. Huse, R. Korneliussen. En lynturnering blev vunnet av E. Storaas, A. Frivik og O. Madsen i henholdsvis klasse A, B og C.

45. Indisk parti,

Capablanecas system.

Th. Østeraas. Lars Hanssen.

1. d4 Sf6, 2. Sf3 b6, 3. g3 Lb7, 4. Lg2 c5.

Svart vil snarest angripe det hvite centrum før hvit får anledning til forbimarsjen d5. Aljehin har i lignende stillinger forsøkt dxc5 for å frata svart feltet c5, som ofte i disse varianter gir svart en bra S-plassering.

5. e3 e6, 6. c4 Le7, 7. 0—0.

I betraktning kom 7. Sc3 med truselen 8. — d5. Om f. eks. 7. — 0—0, 8. d5 ed, 9. Sg5 h6, 10. Sh2 Dc8, 11. cd, og hvit får en sterk centrumsstilling, men svart har overvekt på D-fløien.

7. — 0—0, 8. Sc3 cd.

Svart hindrer nu den tidligere omtalte variant.

9. ed Dc8, 10. De2 d5, 11. Se5 dc.

I betraktning kom her 11. — Sbd7 med store forviklinger om 12. cd Sxe5, 13. de Sxd5, 14. Sxd5 Lxd5, 15. Lxd5 ed får svart en isolert fri-B med chancer på begge sider, og om 13. Dxe5 (istedenfor dxe5) Sxd5, 14. Sxd5 Lxd5, 15. Lxd5 Lf6, 16. De4 exd5 blir stillingen jevn.

12. Lxb7 Dxb7, 13. Dxc4 Tc8, 14. De2 Lb4, 15. Ld2 Sc6, 16. Sb5 Lxd2, 17. Dxd2 Sxe5?

Dette utbytte er ugunstig for svart. Bedre er 17. — De7. Hvit har da en minimal svakhet i den isolerte d—B.

18. de Se4, 19. Df4 Tc5, 20. Sd5 Sxd6, 21. ed.

Øiensynlig har den svarte plan tatt sikte på at denne isolerte fri-B er dødsdømt. Oslo-mesteren forstår imidlertid å utnytte fordelene av Fri-B på en mesterlig måte.

21. — Td8, 22. Tfd1 Dc6, 23. b4!

P. gr. a. svakheten i 8. linje får svart ikke tid til å erobre B.

23. — Tc4.

Efter 23. — Td5, 24. Txd5 Dxd5, 25. Tc1 garderes B indirekte og Tc7 truer. 24. Tac1! b5, 25. a4 a6, 26. Txc4 bc.

Også efter 26. — Dxc4 beholder hvit overtaket ved Dg5.

27. Dg5 f6, 28. Dc5 Dxa4, 29. Td4 Db5, 30. d7 e5?

Å forsøke var her 30. — Kf7 med remis-chancer.

31. Dc7! Opgitt.

Et av Østeraas godt gjennomført parti. Anm. efter «Aftenposten».

46. Zukertort—Reti-parti.

J. Saurén. Th. Østeraas.

1. Sf3 Sf6, 2. c4 e6, 3. g3 d5, 4. Lg2 c5, 5. cd ed.

Dette avbytte gir svart en bekvem utvikling. På den annen side vil hvit undgå en mulig fastlagt centrumsstilling med d5—d4.

6. 0—0 Le7, 7. d3 Sc6, 8. Lg5 0—0, 9. Sc3 h6, 10. Lxf6 Lxf6, 11. Te1 Te8, 12. e3 Tb8, 13. d4 c4.

Med kontrollen over centrumsfeltene e4 og d4 kan svart tillate sig dette trekk hvorved han skaffer sig en overvekt på D-fløien. Efter cd vilde stillingen være helt utlignet.

14. b3.

I betraktning kom 14. Sd2 Le6, 15. Df3 Se7 osv. med senere fremstøt e3—e4.

14. — Sb4, 15. Se1 Da5, 16. a4 Le6, 17. bc?

Hvit står trangt. Avbytte er neppe godt da svart får fritt spill med sine løpere. I betraktning kom 17. Dd2 om cb, 18. Db2 osv. med tilbakeerobring av B eller 18. Sxd5 med komplisert stilling. Svart blir nu befridd for den svake d—B og får det gode officersfelt d5.

17. — dc, 18. Dd2 Sd5!, 19. Lxd5.

Så godt som nødvendig for å hindre at a—B faller.

19. — Lxd5, 20. e4 Lc6, 21. e5 Lxe5!

Et rosisjonert officersoffer for å undgå senere vanskeligheter med fribønderne. Om Le7 så 22. d5 Lxa4, 23. Ta1 b5, 24. a6 eller Db2 med splittelse av bøn-

dene på D-fløien. Svart får nu 2 farlige fribønder på fløien.

22. de Txe5, 23. Td1 Tbe8, 24. Sg2 a6, 25. Se3.

Sterkt i betraktning kom 26. Tfe1.

25. — b5, 26. ab ab, 27. Sa2?

Hvit spiller på blokade av fribønderne og overser nu svarts farlige K-angrep. 27. Dd4 med centralstilling var langt å foretrekke.

27. — Da8, 28. Sb4 Lf3, 29. Ta1 Dc8, 30. Sbc2 Dh3!, 31. Sd4 Dxb2!

En pen avslutning. Hvit blir matt i to trekk, og derfor nu opgitt.

Anmerkninger efter «Aftenposten».

47. Indisk parti,

Dr. Euwes forsvar.

Th. Østeraas. Sv. Foss.

1. d4 Sf6, 2. Sf3 g6, 3. c4 Lg7.

Her har svart også anledning til å spille 3. — d5 med overgang i den gode Grünfelds variant.

4. Sc3 0—0, 5. Lg5 c5.

Riktingok må svart i dette forsvar søke gjennomført fremstøt med c5 evt. e5 mot hvits centrum, men dette fremstøt bør ikke skje fortidlig så hvit som i nærværende parti, får anledning til å fastlegge centrum og beholde åpningsfordelen. 5. — d6 var mere elastisk.

6. d5 Da5,

I helt utviklet stilling begynner svart nu angrepet.

7. Dd2.

Hvit parerer helt enkelt det svarte angrepstrekk Se4 og stempler derved det svarte partianlegg som mindre godt.

7. — e6, 8. e4 ed, 9. ed Te8†, 10. Le2 d6, 11. 0—0.

Hvit har nådd full utvikling og godt samspill mellom officerene, mens svart i tillegg til dårlig utvikling har en svakhet på d6.

11. — Lf5, 12. Tfe1.

Garderer Le2 og hindrer derved avbytteligheten Se4.

12. — Sa6.

Gjennem dette trekk blir ennu en officer parkert på D-fløien, hvor svart ikke har noen chance til motspill mot den fastlagte B-stilling.

13. a3.

Fratrar svart enhver mulighet for å bringe Sa6 i spill.

13. — Sg4, 14. Sh4!

Svart er nu i en prekær situasjon. Ld7 eller c8 ser jo ikke tiltalende ut, men var som partifortsettelsen viser, absolutt nødvendig. Hvit hadde da flere gode angrepsmuligheter i h2—h3 eller Lxg4.

14. — Ld4?

I en vanskelig stilling spiller de dårlige trekkene sig selv. Stillingsmessig sett blir nu denne L overbelastet og kan ikke tjene to herrer, både forsvarret og angrepet.

15. Sxf5 Lxf2†, 16. Kh1 Lxe1, 17. Txe1 gf.

Svart har ikke hatt noe valg da andre trekk vilde lede til decidert tapsstilling.

18. Lxg4 Txe1†, 19. Dxe1 fg, 20. Lf6.

Gjennom ypperlig spill har nu hvit opparbeidet sig et mattangrep. Det truer fremfor alt Dh4.

20. — h5, 21. De3 Kf8, 22. Le7† Ke8, 23. Lg5† Kd7, 24. De7† Kc8, 25. Sb5! Opgitt.

Et av Østeraas utmerket gjennomført spill.

Ann. efter «Aftenposten».

48. Damebønde-parti.

A. Krogdahl. G. Marthinsen.

1. d4 d5, 2. c3.

Et tamt trekk, som ikke bør berede svart noen utviklingsvanskeligheter. Antagelig gjør svart best i straks å angripe centumsstillingen med c7—e5. Antar hvit gambiten har svart anledning til å spille a5 eller fremmarsj med e—B, og får senere B tilbake med lett spill.

2. — e3, 3. Sf3 Ld6.

Rettet mot Krogdahls spesialvariant Lf4. Naturligere var dog c5.

4. Lg5 f6.

Helt unødvendig skaffer svart sig en svakhet i B-stillingen. Se7 var det naturlige svarttrekk.

5. Lh4 Se7, 6. Sbd2 Sg3, 7. e4 0—0.

Den tilsynelatende B-vinst 7. — Sxh4, 8. Sxh4 f5? parerer hvit elegant med 9. Dh† g6, 10. Sxg6! osv.

8. g3 Le7.

Svart må stadig regne med fremstøtet e5, men selv om L-stillingen på h4 ikke i øieblikket kan bli gjenstand for et angrep med g7—g5, så kan det neppe være bra å pattstille denne angreps-L på randen.

9. Ld3 de.

Sterkt i betraktning kom f5 eller Sxh4 og f5 med angrepschancer mot K-fløien.

10. Lxe4 c5, 11. Db3 Db5, 12. Dc2.

Helt korrekt undlater hvit D-bytte, som vilde gjøre svakheten på K-fløien (Lh4) følelig. Nu får hvit forhindret avbyttet av Lh4 p. gr. a. mellemsjakk Lxh7.

12. — cd, 13. Sxd4 Sc6, 14. Sxc6 bc, 15. 0—0—0 Tab8.

Svart har fortsatt svakt, og hvit får nu atter initiativet.

16. Sc4 Dc5, 17. Se3 Da5, 18. Td4.

Et godt trekk, som indirekte garderer såvel a2 som h4. Om nu 18. — Dxa2?, 19. Ta4 Txb2?, følger enkelt 20. Txa2! og ikke 20. Dxb2?

18. — Lc5, 19. Ta4 Lxe3†, 20. fe Dc5, 21. Te1 f5.

Svart må nu for alvor parere truselen Lxg6 med B-vinst, som hvit tidligere ikke har kunnet spille med fordel.

22. Ld3 Se5, 23. b4 Dd6, 24. Td1 Dc7, 25. h3.

Truer med 26. — g4 å skaffe sig et sterkt angrep.

25. — c5, 26. a3 c4?

En avgjørende feil. Riktig var 26. — Sf3! og Sxh4. Øiensynlig er det svarts plan å spille på det ugunstig plaserte Ta4, men når dette skjer på bekostning av opgivelsen av K-angrepet, kan det neppe føre frem.

27. Le2 Lb7, 28. Dd2.

Feilaktig var 28. Txa7 p. gr. a. svaret Db6.

28. — Le4, 29. Dd6 Tbc8.

Svart har intet bedre enn å ofre B, da D-bytte vil lede til et håpløst sluttspill.

30. Le7 Ld3.

Et forsøk på å svindle i den tapte stilling. Om Tf7, så 31. Dxc7 Txc7, 32. Td8† og vinner, og på Te8, 31. Dxc7 Txc7, 32. Ld6 Sd3†, 33. Lxd3 og vinner.

31. Dxe6† Kh8, 32. Lxf8 Lxe2, 33. Lxg7†!

Et helt avgjørende offer. j

33. — Kxg7, 34. Txa7! Dxa7, 35. Dxc5† Kg8.

Der fins ingen parade mot matt eller D-tap. Avslutningen blev:

36. De6† Df7, 37. Dxc8† Df8, 38. Td8. Opgitt.

Et helt igennem rotet parti, som det så lett blir når begge parter spiller for å vinne for enhver pris.

Ann. efter «Aftenposten».

Og så tilslutt et parti fra landsturneringen i Grimstad.

49. Ciciliansk parti.

Andr. Gulbrandsen. H. G. Hansen.

1. e4 c5, 2. Sf3 Sc3 Sc3, 3. Lb5.

Hvit velger denne L-stilling for å undgå de kjente varianter 2. d4 cd, Sxd4 osv., men trekket er neppe godt, da svart uten vanskelighet kommer til utligning.

3. — Db6!, 4. Sc3 e5.

Forhindrer det farlige trekk Sd5.

5. a4.

Noget bedre var 0—0, da L på b5 for eller senere må slå på c6.

5. — g6, 6. Lxc6 bc.

I betraktning kom her Dxc6 for å holde B-kjeden intakt, men trekket gir svart anledning til skarpe angrepsvendinger.

7. b3 Lg7.

Straks d7—d5 vilde gitt svart et godt centrum.

8. Lb2 Sf6?!, 9. e5 Sd5, 10. Se4 0—0, 11. a5 Db4.

Nu begynner en vill heksedans med officerene.

12. c4 Sf4, 13. La3.

Naturligere og bedre var Lc3 osv., men hvit vil også kjempe og velger den mere risikable fortsettelse.

13. — Db8.

Naturligvis ikke Dxa5 Lxc5! osv. med kvalitetsvinst for hvit.

14. d4 d5, 15. ed cd, 16. d7 Lxd7,

17. Ld6 De8!

Hvit vinner nu officer, men svart kommer til et sterkt angrep. Begge parter spiller nu utmerket.

18. Lxf4.

Dårligere er 18. Lxf8 Lxf8, 19. 0—0 c5 osv. med et sterkt svart L-spill.

18. — e5!, 19. Lh6!

Svart kan ikke slå L p. gr. a. truselen Sf6†.

19. — f5.

Det annet viktige B-tempo.

20. Lxg7 fe!, 21. Lxf8 ef, 22. Lh6 fg, 23. Tg1 Lh3, 24. Df3 De3!

Efter et voldsomt offerspill står nu hvit med T i overvekt for 2 B, men svart har ennu sterke angrepstrekk til rådighet, f. eks. e5—e4, Tb8 osv., og stillingen er sålees fremdeles uklar.

25. De4.

I betraktning kom 25. Td1 Lg4, 26. Dd3 Lxd1 osv. for å lette stillingen, eller 25. Dd3 eller Dg3.

25. — Tb8, 26. f4 Txb3!

Det svarte angrep trenger nu igjennom.

27. fe.

Efter Dxe5 følger Te3†!

27. — Dxc4, 28. Kf2!

Det eneste forsvarstrekk.

28. — Tb2†, 29. Kg3 Lf5!, 30.

Ta1.

Hvit er opradd for gode trekk, og D kan ikke trekke uten at hvit taper D for T eller blir matt.

30. — Da2?

Den avgjørende feil. Riktig var 30. Tb3 og Dxe1.

31. Dxd4!

Denne enkle parade besegler svarts skjebne.

Resten er kun teknikk.

31. — Tb3†, 32. Tc3 Txc3†, 33. Dxc3 Da4, 34. Df3 Dxa5, 35. Db3†

Dd5.

Nødvendig da hvit truet matt med Db8† osv.

36. Db8† Lc8, 37. Dxc8†

og svart gav op det håpløse spill efter fa trekk.

Et av turneringens mest chancerike og spennende partier, som viser begge spilleres ypperlige sjakkunst.

Ann. efter «Aftenposten».

Litteratur.

Den som ikke vet det før, skal få vite det nu at nede i den på våre breddegrader temmelig ukjente ungarske by Kecskemét sitter en overordentlig interessert sjakkforlegger, Laszlo Toth. Han utgir et månedsskrift for sjakk **Magyar Sakkvilag** (Ungarns sjakkliv) som i 1938 i format 16x24 leverte 328 sider tett i tett med sjakk. I dette blad var forkortet notasjon lenge brukt før vi lanserte måten, og petit er den vanlige uttryksform, såvel parti- som problemavdelingen er meget fyldig. Sproget er ungarsk, men partiene er notert med figurtegn i stedet for bokstavbetegnelser for offiserer, så avlesningen av partiene er grei, Nok så ofte er der både artikler og partiglosseringer på tysk.

Men foruten tidsskriftet har han i årenes løp utgitt en mangde turneringsbøker og partisamlinger. Ny av året er **Lieder ohne Worte**, Sammlung erstklassiger Schachpartien aus dem Jahre 1937. I. Folge. Samlet av F. Chalupetzky og L. Toth. Forlag Magyar Sakkvilag, Kecskemét (u. å.). 73 s. 14x20 cm. Pris Rm. 1.—. Denne samling er på 101 partier uten andre anmerkninger enn eventuelle utrops- og spørsmålsteget. Hensikten er å levere utfyllingsstoff til de lukker som uvilkårlig vil bli til i tidsskriftenes reportasjer. Slår idéen an, vil der hvert år komme en lignende samling på 120—150 partier.

I samme forlag og samme format og til samme pris er en bokserie under fellestittel Deutsche Bücherei under utgivelse. Der skal vistnok komme 4 pr. år. Her nevner vi bind 6 **Wettkampf Botvinnik—Löwenfisch 1937** og bind 7 **Das internationale Schachmeisterturnier in Moskau 1936**. Partiene i den førstnevnte bok, som er på 51 sider, er glosser dels av Botvinnik og dels av Löwenfisch, og stammer fra den russiske sjakkavis «64». Teksten er på tysk. Det annet hefte, som er på 41 sider, er uten anmerkninger, men har tabeller. Det kommer som erstatning for den turneringsbok Wiener Schachzeitung i lang tid bebudet. Det blev i denne turnering som bekjent spilt

mange fremragende partier. Abonnenter på Magyar Sakkvilag, som vistnok koster en 14—15 Pengö pr. å. får Deutsche Bücherei gratis.

Den av Walter de Gruyter & Co. bebudede bok om AVRO-turneringen har avlyst den av grunner forlaget ikke vil nærmere inn på. Derimot er alle partier med korte anm. (delvis fyldigere) og rundeberetninger inntatt i årets siste hefte av Deutsche Schachzeitung. Anm. er for meste av Blümich, men dessuten har Kmoch, Keres og Euwe også levert bidrag. Heftet er på 64 store tettrykte sider. Stort bilde fra avslutningsfesten. Man kan kjøpe heftet særskilt for RM. 1.30.

Kloden rundt.

Tyskland. Samarbeidet mellom det stortyske sjakkforbund og «Die Deutsche Schachgemeinschaft», som sages å arbeide i forbindelse med NSG «Kraft durch Freude» var nok temmelig skralt. Det ser ut som der bak det sistnevnte forbund arbeidet krefter der stod det gamle oppløste arbeidssjakkforbund nær, og enkelte ivrige tilhengere av det kritiserte det stortyske sjakkforbunds menn åpent. Disse kritiske røster blev stanset, og det stortyske sjakkforbund har meddelt at det tyske «Schachgemeinschaft» er oppløst, at dets organ «Schach» er ophørt å utkomme fra august av, og at «Kraft durch Freude»s sjakkavdelinger skal bare drive sjakken for egen fornøielse skyld og i sine egne lokaler i nær tilknytning til det stortyske sjakkforbund. Det treffer for så vidt til, sier Raneforth, som organet «Schach» er ophørt, men det ser ut som han har mistanke om at det kryr maur bak barken. 17/9—1/10 foranstaltet NSG. «Kraft durch Freude» sin første riks-sjakkturnering i Aachen. Første premie, en reise til Hellas, blev vunnet av H. Müller med 9½, R. Elstner vant 2nen pr. med 9, han fikk en reise til Norden, W. John, som blev tysk mester for 36 år siden, vant 3. premie, også en reise til Norden, og som skjønnehetspremie fikk han et gullur. Det var 11 deltagere og 5 premier.

50. Engelsk parti.

tre-springer-systemet.

Lorson. John (Berlin).

1. e4 e5, 2. Sc3 Sc6, 3. Sf3 g6, 4. g3 Lg7, 5. Lg2 d6, 6. 0—0 Sge7, 7. d3 0—0, 8. Tb1 f5, 9. Se1.

Hvorfor? Den konsekvente fortsettelse av partianlegget, som tar sikte på de hvite felter, var fremstøtet b2—b4—b5.

9. — Sd4, 10. e3 Se6, 11. Sc2 c6, 12. De2 Dc7, 13. b4 Ld7, 14. Lb2.

B-rekken sperrer operasjonsbasisen. Bedre var derfor 14. b5 etterfulgt av La3!

14. — Tad8, 15. Tbd1?

Også her var det posisjonelle fremstøt b4—b5 å foretrekke.

15. — Lc8, 16. f4.

Det viser sig snart at dette trekk, som svekker centralstillingen, bare kommer motparten til gode.

16. — Tf7, 17. fe.

Tillater fienden å få B-majoriteten på K-floien, en omstendighet som John snart utnytter til innledning av et prektig ødeleggelsesangrep.

17. — de, 18. Dd2 g5!

Og nu bryter det løs!

19. Se2 g4.

Det vacum som nu er opstått på f3 og som bare kan dekkes ufullstendig, danner nu målet for det første avsnitt av angrepet for svart.

20. d4? e4!, 21. Sa3 Sg5, 22. Sf4 Sg6, 23. Sh5 Lh8, 24. c5.

Nu kan man opdage hvits hensikter: Han vil føre sin S over c4 til d6 midt i den fiendtlige stillings hjerte, men overser at imidlertid er hans egen K-floii blitt dødssyk.

24. — Se5!

Allerede optakten til ødeleggelsesangrepet!

25. Dc3 Sef3?, 26. Kh1 Le6, 27. Sf4 Ld5.

Takk være hvits forfeilede centralstrategi har svart revet til sig posisjonsbeherskelsen helt og holdent. Sluttfasen blir gjennomført med beundringsverdig energi og eleganse til seir av seniormesteren.

28. Sc4 Tf6, 29. Tf2 Th6, 30. Lf1 Se6, 31. Sd6.

I det øieblikk hvit har nådd sitt mål, bryter ødeleggelsen inn over ham!

31. — Sxf4, 32. Txf3.

Fortvilelse! (32. gf g3! eller 32. ef e3!) Legg merke til løperens latente virkning på d5!

32. — ef, 33. ef Tdxd6!, 34. cd f2?, 35. Lg2 Dxd6.

Hvit gir op, da offertruselen Txb2? gjør kort prosess. Et ved sine feil ualminnelig lærerikt parti!

Anm. av Hans Müller i «Schach-Echo».

Turneringen om det tyske sjakkmesterskap blev spilt i Bad Oeynhausien 24/7—7/8. Kurdirektør Dr. de Haan, som åpnet turn., hadde forært en vandrepokal, som havner hos den metser der 3 ganger har vunnet det tyske mesterskap. Borgmesteren overrakte på byens vegne flere premier. Eliskases blev mester og spilte mester. Han distanserte de andre spillere med hele 2½ point og uten tap. Altså: I. Eliskases 12½, II. Kieninger 10, III. P. Michel 10, IV. Engels 9, V.—VII. A. Becker, B. Koch og K. Richter hver 8½, VIII.—IX. Kohler og Rellstab hver 8, dernæst H. Herrmann 7, Reinhardt 6½, Eisinger, Kranki og L. Schmitt hver 5½, Nowarra og Dr. Weil hver 3½.

51. Fransk parti.

Paulsen—Nimzowitsch-systemet.

B. Koch. Nowarra.

1. e4 e6, 2. d4 d5, 3. e5.

En vågsom, for begge parter farlig spillemåte.

3. — c5, 4. c3 Sc6, 5. Sf3 Db6, 6. Ld3 Ld7?

Bedre er cd4!, 7. cd Ld7, 8. Le2 Sge7 efterfulgt av Sf5. Teksttrekkets mindreverdighet angir forøvrig enhver lærebok.

7. dc! Lxc5, 8. 0—0 f6?

Forsiktigere var a5.

9. b4! Le7, 10. Lf4!

Hveder det sterke punkt e5, hvorved hele det svarte spill kommer i uorden.

10. — fe, 11. Sxe5 Sxe5, 12. Lxe5 Sf6, 13. Sd2 0—0, 14. Sf3 a5.

Det er sikkert ikke noe godt trekk. Svart skulde ha spilt va banque og risikert B-offeret Ld6, 15. Ld4 De7, 16. De2 eller Te1 Se4.

15. ba Txa5, 16. Tb1 Da7, 17. Sg5 g6?

I stedet for ved h6 å vinne et tempo, spiller han etter motstanderens ønske og muliggjør en glimrende offerkombinasjon.

18. Tb2! Txa2, 19. Ld4.

Dette trekk kunde hvit spart sig og straks spilt Lxg6!

19. — b6, 20. Lxg6.

Meget vakkert spilt. Etter hg avgjør dobbeltangrepet 21. Db1.

20. — Txb2, 21. Dh5!

Et meget effektivt trekk. Slår svart D, setter L matt på h7, men slår han L, følger 22. Dxg6† etterfulgt av 23. Dh7 matt.

21. — e5, 22. Lxe5 Txf2, 23. Dxb7† etterfulgt av Lxh7 matt.

Et vakkert parti!

Anm. av F. Sämisch i Kieler Neuesten Nachrichten.

I **Krefeld** er det en sjakkklubb som på sett og vis forer sine aner tilbake til år 1851. For 40 år siden gikk der inn i klubben to spillere som fremdeles er medlemmer, de herrer Kress og Dr. Ottersky. Dette 40-årsjubileum har klubben festligholdt ved en mesterturnering 20/9—1/10. Av de 12 deltagere fikk følgende premie: 1. Eliskases 9, 2. Kieninger 9, 3. L. Engels 8, 4. Bruckhaus 6, 5. Elsas 6, 6. Rogmann 6, 7. W. Schlage 6.

Ved siden av spiltes en seniorturn., hvor deltagerne måtte være minst 60 år. Den over 70 år gamle Dr. Boskamp vant samtlige sine partier. Der deltok 8 gråskjegg. Premien han vant var boken «Våre blå gutter» som sikkert skaffer ham selv og hans 11 sønnesønner glede.

Det stortyske sjakkforbund foranstaltet i år for første gang **klubblagskamper** om Hans-Schemm-pokalen. Landsforbundene hadde rett til å stille op et lag hver i 1ste og 2nen klasse. I

Frankfurt am Main foregikk 10.—12. sept. de første utvalgskamper med 20 åttemannslag fra Vest- og Syd-Tyskland innbefattet Ostmark (Østerrike). Der blev 5 runder efter schweizer-systemet. I A-klassen vant München-laget med 26 point, 2. Mannheim 25½, 3. Wien 25, 4. Augsburg 23½. Bestemann ved 1ste bord fikk 4½ point og het G. Heinrich og kom kjørende hver morgen på motorsykle fra Mannheim, I B-klassen vant laget fra Linz.

Den 25. oktober døde efter lange og tunge lidelser den kjente sjakkmeister og oppgavekomponist Paul F. **Johner**. Han var schweizer av fødsel, men bosatt i Berlin. Nu var han 51 år.

Den 20. juni døde den ikke mindre kjente sjakkorganisasator Otto Zander, som var leder av det stortyske sjakkforbund. Han forulykket ved automobiluhell han var utsatt for på en nattlig tjenestereise. Han blev 52 år. Som sterk spiller, og det var han, er han mindre kjent enn som sterk leder. Et trofast og godt menneske som bedre likte sig i hverdagens strev enn i festlig offentlighet.

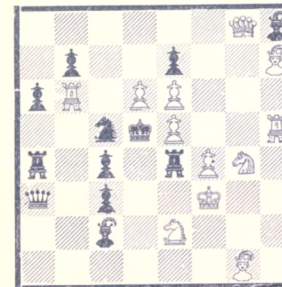
I hans sted er Franz Moraller utnevnt til leder av sjakkforbundet.

Nederland. Tijdschrift van den Koninklijken Nederlandschen Schaakbond kommer nu i et oplag av 10600. Det er ikke bare AVRO som interesserer sig for sjakk, også et annet nederlandsk radioselskap VARA vil ha et ord med i laget. Selskapet har innbudt alle sjakkspillere til å spille et parti med sig. Kampen begynte 23. oktober. VARA hadde hvit. Publikum sender så svar-trekk, og det trekk som de fleste har innsendt, gjelder som svarttrekk. Vi tipper VARA som vinner! Men stakkars spillekomité! Sjakkinteressen i Nederland har høiflod. — Mesterskapet for Nederland blev spilt i Amsterdam de første dager i juli. Det blev vunnet av Dr. M. Euwe med 9 av 11, 2. N. Cortlever 8, 3. jhr. Dr. J. H. O. v. d. Bosch 7½, 4. A. D. de Groot 6½, 5.—6. S. Landau og T. D. v. Scheltinga 6 hver. Forut for turneringen var der gått utvalgs-turneringer.

Problemer.

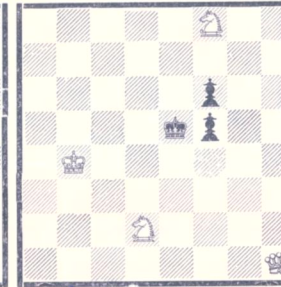
Korreksjon: Under problem nr. 37 (hefte 7/8—38) skal stå: Hvit trekker og gjør matt i 10 trekk.

43. **Lajos Kiss**,
Budapest (Ungarn).
Original.

Matt i 2 trekk.

44. **K. K. Fedossejeff**,
Tomsok (Russland).
Original.

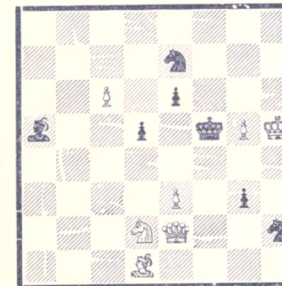
Matt i 2 trekk.

45. **K. K. Fedossejeff**,
Tomsok (Russland).
Original.

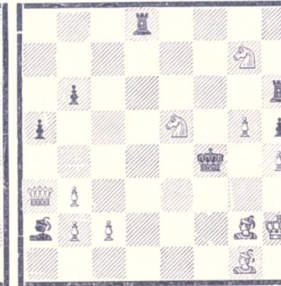
Matt i 2 trekk.

46. **J. E. Cauveren**,
Döetinchem
(Nederland). Original.

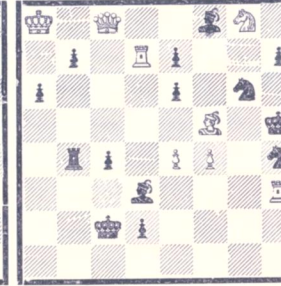
Matt i 3 trekk.

47. **Maximilian Feigt**,
Wien, (Tyskland).
Original.

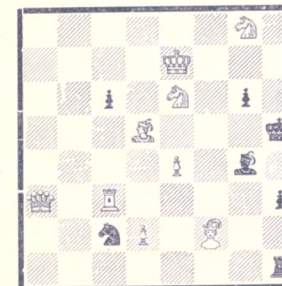
Matt i 3 trekk.

48. **Maximilian Feigt**,
Wien, (Tyskland).
Original.

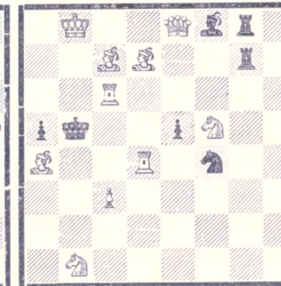
Matt i 3 trekk.

49. **Maximilian Feigt**,
Wien, (Tyskland).
Original.

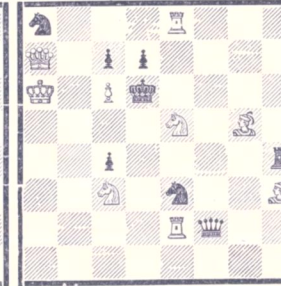
Matt i 3 trekk.

50. **J. Banyai**,
Tatabánya, (Ungarn).
Original.

Matt i 2 trekk.

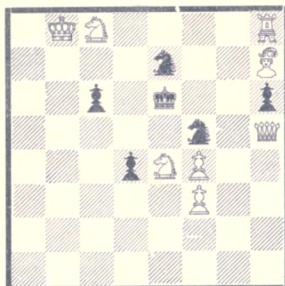
51. **Rudolf Büchner**,
Erdmannsdorf Sa.
(Tyskland). Original.

Matt i 2 trekk.

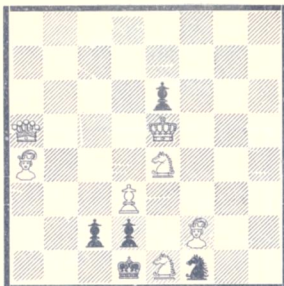

52. Pietro Faletto,
Castellamonte C.
(Italia). Original.

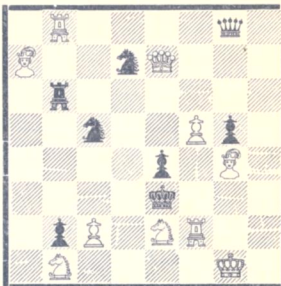
Matt i 2 trekk.

53. E. Giese,
Riga, (Latvia).
Original.

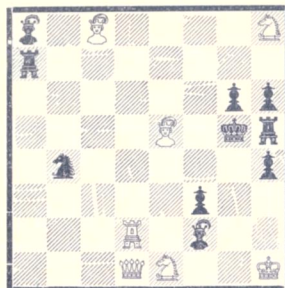
Matt i 2 trekk.

54. A. Heister,
Porta-Barkhausen (W).
(Tyskland). Original.

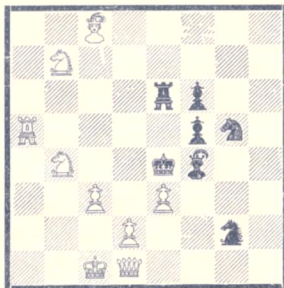
Matt i 2 trekk.

55. Fr. Kutschera,
Warszawa (Polen).
Original.

Matt i 2 trekk.

56. A. M. Nisjny,
Moskva, (Russland).
Original.

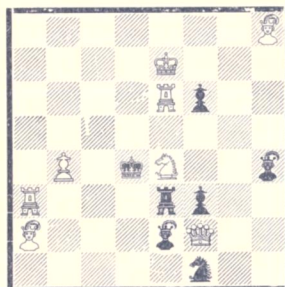
Matt i 2 trekk.

57. F. Novajarque,
Barcelona, (Spania).
Original.

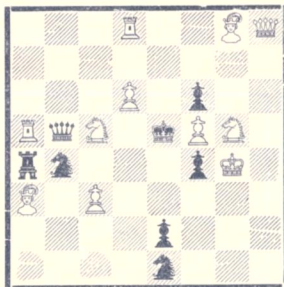
Matt i 2 trekk.

58. Dr. Felix Seidemann,
Teplitz-Schönau,
(Tsjekkoslovakiet).
Original.

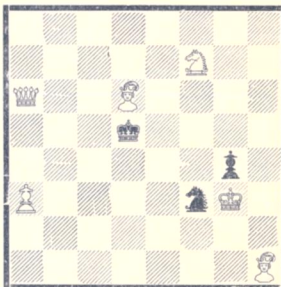
Matt i 2 trekk.

59. Z. Zilahi,
Budapest, (Ungarn).
Original.

Matt i 2 trekk.

60. Percy Bowater,
San Marino, California.
God jul og godt nytt år!

Matt i 2 trekk.

Norsk Sjakkblad, organ for Norsk Sjakkforbund, utkommer årlig med 5 dobbeltnummer og koster fritt tilsendt 2 kroner. Adressen er:
Norsk Sjakkblad, Boks 429, Trondhjem

NORSK SJAKKFORBUND

(President: Direktør Olaf Smedal, Drammensveien 51, Oslo.)

Tilsluttede klubber	Formann	Møter	Medlem.
DRAMMENS Arbeiderf. S.klb	Hans Haraldseth..	Cafe «Metropol»	
FREDRIKSTAD Schakselskap	Helge Liland	tirsdag kl. 20—24	
GRIMSTAD Sjakk-klubb.....	Sv. Kielland		
HAMAR Sjakkklubb	F. M. Godager ...	Torsd. 20-24, mand.	29
		20-22. Håndvf. kafe	
LARVIK Schakkklub	Einar Michaelsen .	Onsdag, Pensjon	20
		Farris	
LILLEHAMMER Schakselskap	S. Mikkelsen	mand.torsd Meierik	
MOSS Sjakk-klubb	E. A. Hulback	«Funkisgården»	
		torsdag fra kl 7	
NAMSOS Sjakk-klubb	Ragnv. Frang	Kaffistova, onsdag	
NARVIK Sjakk-klubb	Eskild Kristensen .	mand., torsd. Cafe	
		«Mimer» kl. 8—12	
OSLO:			
Arb.sjakk-klubb «Odin».....	H. M. Solberg.g..	Mand., fred. 19-23 ^{1/2}	
		Kaffistofa, Stortorv.	
Sjakk-klubben «Stjernen»	Asbj. Andresen ...	Tirsd., torsd. Kaffi-	45
		stova, O. Ryes. pl. 8	
Sjakklaget «Norrøna»	Alfred Frivik	Kaffistova, Torvet	
		mandag, torsdag	
Oslo Schakselskap	Wilhelm Nitschke	Kronprinsensgt.	125
		17 ^o . Hver dag	
SANDEFJORD Sjakk-klubb ...	Ottar Klavenes ...	Tirsdag og fredag	35
		Cafe Cesil	
SARPSBORG Sjakk-klubb ...	Bjørn Tobiassen ..	Torsdag kl. 19.30 i	
		«Matstova» 2. etg.	
SKI Sjakkelskap	O. N. Høyer	Tirsd., Bogers hot.	
		Kvernd gt. 4 torsd.	
SKIENS Sjakkklubb	Arthur Ringdahl ..	Onsdag og fredag	
TROMSØ Schak- og Bridgekl	Halfd. D. Johansen	Grand hotells kafe	
SVOLVÆR Schakselskap	Joh. Ing. Johansen	Badesalen	15
TRONDHJEMS Sjakkklubb	J. Sæther	Mand. og torsd.	
		Café „Casino“,	
		Munkegaten 31 II.	
TØNSBERG Sjakkklubb	E. Rojahn	Torsd., Tbg. Hånd-	28
		verk- og Industrif.	